

ВОДНІ РЕСУРСИ: ЩО МИ ЗАЛИШИМО НАСТУПНИМ ПОКОЛІННЯМ?

Від води залежить продовольча, енергетична та національна безпека України

стр. 14

GreenNews

**ПОЛЬЩУ ЗАКЛИКАЮТЬ
ЗАБЕЗПЕЧИТИ
ЗБЕРІГАННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ЗЕРНА**

стр. 4

GreenNews

**МІЖ УКРАЇНОЮ ТА
УЗБЕКИСТАНОМ
ЗАПРАЦЮВАВ
«ТРАНСПОРТНИЙ БЕЗВІЗ»**

стр. 6

GreenNews

**ЄВРОПЕЙСЬКИЙ
ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК
ПІДТРИМАВ КЛІМАТИЧНІ
ПЛАНИ «НАФТОГАЗУ»**

стр. 7

GreenNews

**НОРКОВА ФЕРМА НА
БОРИСПІЛЬЩИНІ
ЗАГРОЖУЄ ДОВКІЛЛЮ ТА
ТВАРИНАМ**

стр. 11

GreenNews

**ЯК ГУЦУЛЬСЬКІ ВІВЧАРІ
ЗБЕРЕГЛИ БРИНДЗЮ ТА ЇЇ
УНІКАЛЬНІСТЬ**

стр. 15

GreenPost – інформаційно-аналітичне видання,
метою якого є популяризація й розвиток еко-
культури, законодавчих та функціональних
норм екології України

#ECO LIFE STYLE
це актуально!

Українські та міжнародні заходи, які відбудуться найближчим часом. Наукові, комунікаційні бізнес-події та інновації. Обмін досвідом експертів у сегменті еко-трендів.

16.10

«І ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОРУМ АГРОЛОГІСТИКИ»

Форум

Коли: 16 жовтня 2026 року

Місце проведення: Україна, м. Київ, вул. В. Гетьмана 8/26, Mercure Kyiv Congress

Про захід: І Всеукраїнський форум агрологістики об’єднає фахівців аграрної логістики, трейдерів, представників експортно-орієнтованого бізнесу, транспортних компаній і профільних асоціацій. Учасники обговорять актуальні виклики та практичні рішення для транспортування, зберігання й експорту української аграрної продукції. У фокусі — автомобільні та залізничні перевезення, портова й морська логістика, елеваторні послуги, цифровізація, інвестиції та стійкість логістичної системи в умовах постійної невизначеності.

Мета заходу: Мета форуму — сформувати професійний майданчик для обміну досвідом, аналізу змін в українській агрологістиці та пошуку ефективних рішень для нового сезону 2026/27. Учасники розглянуть перспективи розвитку експортних маршрутів, оптимізацію витрат і логістичних процесів, взаємодію автомобільного та залізничного транспорту, розвиток портової інфраструктури та роль сучасних технологій у підвищенні ефективності й стійкості аграрної логістики.

З приводу реєстрації: +380672236818, +380632230647, hb0i0@accor.com

21.10

«AGROCOMPLEX 2026»

Міжнародна виставка

Коли: 21-23 жовтня 2026 року

Місце проведення: Україна, м. Київ, Броварський проспект, 15 (метро Лівобережна), МВЦ

Про захід: «АгроКомплекс» — міжнародна виставка ефективних технологій для аграрного бізнесу, що об’єднує виробників, постачальників, агропідприємства та фахівців галузі. Захід презентує комплекс сучасних рішень для підвищення ефективності та конкурентоспроможності аграрного виробництва відповідно до світових технологічних тенденцій і глобальних викликів. У межах виставки представлено широкий спектр напрямів: точне землеробство, сільськогосподарську техніку й обладнання, зернове господарство, переробку аграрної продукції та внутрішньогосподарську логістику.

Мета заходу: Створити професійний майданчик для демонстрації та впровадження сучасних технологій, обладнання й рішень, які допомагають аграрним підприємствам підвищувати продуктивність, оптимізувати витрати, удосконалювати виробничі процеси та посилювати конкурентоспроможність. Виставка сприяє обміну практичним досвідом між представниками аграрного сектору, розвитку ділових контактів і пошуку надійних партнерів та постачальників, а також знайомить учасників із новими технологіями.

З приводу реєстрації: +380444906469, +380503827431, +380503515793, agro@kmya.kiev.ua

28.10

«AGRO2FOOD 2026»

Виставка

Коли: 28-30 жовтня 2026 року

Місце проведення: Україна, м. Київ, Броварський проспект, 15 (метро Лівобережна), МВЦ

Про захід: Agro2Food — спеціалізована виставка технологій, обладнання та комплексних рішень для агропереробки й харчової промисловості, яка стане головним місцем зустрічі представників галузі цієї осені. Захід об’єднає понад 150 компаній та більше 5500 фахівців, а також проходитиме одночасно з виставками WorldFood Ukraine та inSKLAD, створюючи єдиний майданчик для розвитку партнерства та презентації сучасних галузевих рішень. Експозиція охопить широкий спектр напрямів — від технологічного та пакувального обладнання до інженерних рішень для підприємств харчової промисловості.

Мета заходу: Сприяти розвитку харчової промисловості та агропереробки шляхом демонстрації сучасного обладнання, технологій, сировини, пакувальних і логістичних рішень, а також створити ефективний простір для ділового спілкування між виробниками, постачальниками, імпортерами та підприємствами галузі. Виставка покликана допомогти учасникам знайти нових партнерів, ознайомитися з інноваціями ринку та розширити можливості для розвитку бізнесу.

З приводу реєстрації: +380444968645, +380673206661 (Viber/Telegram/WhatsApp — лише повідомлення), reception@pe.com.ua

10.11

«EUROTIER 2026»

Міжнародна виставка

Коли: 10-13 листопада 2026 року

Місце проведення: Німеччина, м. Ганновер, Messegelände 30521, Hannover Messe

Про захід: EuroTier 2026 — міжнародна виставка, присвячена сучасним технологіям та рішенням для тваринницької галузі. Захід охоплює широкий спектр напрямів: від племінного тваринництва, кормів і технологій розведення до обладнання для утримання та годування тварин, доїння, мікроклімату, енергозбереження, переробки відходів і біоенергетики. Виставка демонструє комплексний підхід до розвитку сучасного тваринництва та впровадження нових технологій у галузі.

Мета заходу: Представити актуальні технології та інноваційні рішення для ефективного, безпечного й сталого розвитку тваринницької галузі. Виставка створює можливості для професійного обміну досвідом, пошуку нових партнерів, ознайомлення з сучасним обладнанням і технологіями та обговорення ключових тенденцій розвитку аграрного сектору. Захід також сприяє встановленню міжнародних ділових контактів і впровадженню передових практик у виробництві.

З приводу реєстрації: +4906924788433, eurotier@dlg.org

Новини, пропозиції, українські та міжнародні процеси, які впливають на розвиток екологічних трендів, сприяють формуванню еко-культури суспільства. Завжди актуально!

СТИХІЯ В СТОЛИЦІ ТАЙЛАНДУ: БАНГКОК ОГОЛОШЕНО ЗОНОЮ ЛИХА ЧЕРЕЗ МАСШТАБНУ ПОВІНЬ

Майже 300 міліметрів опадів за дві доби

Губернатор Бангкока Чадчарт Сіттіпунт 26 вересня офіційно оголосив столицю Таїланду зоною лиха після того, як проливні дощі спричинили масштабне затоплення міста. За даними метеорологів, за останні 48 годин у регіоні випало майже 300 міліметрів опадів, а впродовж вихідних очікуються нові потужні грози. Магістральні автошляхи міста виявилися повністю затопленими, транспорт частково занурений у воду, а мешканці вимушені пересуватися вулицями по пояс у воді, повідомляє Reuters.

Масштаби кризи та заходи безпеки для населення

Міська влада наголошує, що поточна ситуація становить безпосередню загрозу для життя людей та загрожує руйнуванням

як приватного, так і комунального майна, особливо у районах, прилеглих до судноплавних та дренажних каналів. Уряд видав термінове попередження для людей, які мешкають поблизу водойм, із закликом негайно перенести речі та майно на верхні поверхи й у безпечні місця. У супермаркетах спостерігається ажітаж через намагання містян зробити запаси продуктів харчування та питної води.

Адміністрація столиці перевела комунальні та рятувальні служби у режим підвищеної готовності, а місцеві школи облаштовують під пункти тимчасового розміщення. Мешканців закликають утриматися від необов’язкових поїздок містом. Головний міжнародний аеропорт Бангкока «*Суварнабхумі*» поки що працює

у штатному режимі, однак туристичне відомство радить пасажирам закладати на дорогу до терміналів додаткові дві-три години через ускладнений трафік.

Допомога армії та ліквідація наслідків

До гуманітарних та рятувальних операцій залучено підрозділи збройних сил Таїланду. Військові розгортають польові кухні, тимчасові укриття та надають необхідну допомогу людям, чиї домівки опинилися у зоні затоплення.

Аномальні опади є наслідком екстремальних кліматичних коливань, які все частіше демонструють свою руйнівну силу в Південно-Східній Азії, підвищуючи ризики масштабних паводків у густонаселених мегаполісах.

ПОЛЬЩУ ЗАКЛИКАЮТЬ ЗАБЕЗПЕЧИТИ ЗБЕРІГАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ЗЕРНА

На яких умовах пропонують дозволити зберігання

Польсько-українська торговельна палата звернулася до Міністра фінансів і економіки Польщі з пропозицією офіційно врегулювати процедуру тимчасового зберігання українського зерна на митних складах і в силосах під час його транзиту до третіх країн. Про це повідомили в Міністерстві аграрної політики та продовольства України.

Ініціатива передбачає внесення змін до польської постанови від 15 вересня 2023 року, яка забороняє імпорт окремих українських агротоварів на ринок Польщі, але дозволяє їхній транзит територією країни.

На яких умовах пропонують дозволити зберігання

Запропоновані зміни передбачають можливість розміщення зерна на митних складах у Польщі за дотримання таких умов:

- Продукція увесь час перебуває під суворим митним контролем;
- Зерно не допускається до вільного обігу на польському ринку;
- Після завершення тимчасового зберігання товар направляється далі за процедурою зовнішнього або спільного транзиту.

У Мінагрополітики зазначили, що наразі перевіряють інформацію про можливі обмеження з боку польської митниці щодо використання складів і силосних об'єктів для транзитної продукції. Відомство з'ясовує, чи мають ці затримки системний характер.

Чому це критично важливо для українського експорту

Використання митних складів виконує роль важливого логістичного буфера. Українське зерно прибуває до Польщі залізницею з широкою колією, після чого його необхідно перевантажувати у вагони

європейського стандарту. Чітка процедура тимчасового зберігання дозволить розмежувати поняття імпорту та транзиту, а також забезпечить стабільність залізничної логістики.

«В умовах, коли українська аграрна логістика працює під значним тиском через системні атаки росії на портову та залізничну інфраструктуру, для нас важливо зберігати стабільність усіх доступних експортних маршрутів. Ми розраховуємо на конструктивну позицію наших європейських партнерів, щоб транзит залишався передбачуваним, а логістичні ланцюги — безперебійними», — наголосив Міністр агрополітики Тарас Висоцький.

Наразі Мінагрополітики продовжує опрацьовувати це питання як з українськими учасниками ринку, так і з польською стороною.

СИНЕВИР ДОСЛІДЖУЮТЬ ІЗ СУПУТНИКІВ ТА ЗА ДОПОМОГОЮ ЕХОЛОТІВ

В Україні триває масштабне наукове дослідження найвідомішої високогірної водойми Карпат — озера Синевир, про це повідомляє Ужгородський національний Університет.

Для отримання максимально точних даних фахівці використовують сучасні геоінформаційні системи, супутникові знімки високої роздільної здатності та спеціальні ехолоти.Комплексний моніторинг дозволяє детально оцінити актуальний рівень і якість води, вивчити рельєф дна, зафіксувати глибини, а також дослідити специфіку підземного

живлення водойми та стан прибережної рослинності. Окрему увагу дослідники приділяють оцінці впливу туристичного потоку на крихку екосистему заповідного озера.

Напрацювання українських науковців викликали значний інтерес серед міжнародної наукової спільноти. Результати досліджень та аналіз отриманих супутникових даних були офіційно представлені під час міжнародної наукової конференції у Словаччині, що сприятиме подальшому залученню європейського досвіду та інвестицій для збереження унікального природного об'єкта.

В ОБУХОВІ ТА БРОВАРАХ ПОГІРШИЛАСЯ ЯКІСТЬ ПОВІТРЯ

Внаслідок атак російських військ на інфраструктуру Київщини в кількох населених пунктах регіону ускладнилася екологічна ситуація, про це повідомляє Вечірній Київ.

За даними моніторингових служб, в Обухові та Броварах спостерігається підвищена концентрація дрібнодисперсного пилу в повітрі. Медики та екологи застерігають, що тривале дихання таким повітрям може викликати сильний дискомфорт та подразнення дихальних шляхів.

Найбільшу небезпеку це становить для дітей, осіб похилого віку, людей із серцево-судинними патологіями, астмою

чи хронічними захворюваннями органів дихання.

Жителям постраждалих міст до стабілізації показників радять тримати вікна зачиненими, уникати тривалого перебування на відкритому повітрі, пити більше води, а за наявності побутових очищувачів повітря — перевести їх у максимальний режим роботи.

Водночас у КОВА заповнили, що на решті території Київської області перевищень допустимих норм хімічних та біологічних речовин не виявлено, а радіаційний фон (рівень гамма-випромінювання) перебуває у межах природного нормативу.

НАФТОВЕ ЗАБРУДНЕННЯ ОХОПИЛО 50 КМ УЗБЕРЕЖЖЯ ПОЛЬЩІ

На балтійському узбережжі Польщі зафіксовано витік речовини на нафтовій основі. Забруднення охопило майже 50 кілометрів прибережної смуги — від селища Рови (Поморське воеводство) до Русинова (Західнопоморське воеводство), пише “Польське Радіо”.

Найбільшу кількість нафтових грудок виявили поблизу міста Устка, через що місцеві пляжі тимчасово закрили для відвідувачів.

Ключові деталі події та заходи безпеки:

Масштаб та характер забруднення: перші чорні грудки речовини розміром із горошину помітили в Устці минулої суботи. Наразі зразки відправлено на лабораторний аналіз для встановлення точного хімічного складу.

Реакція служб: спеціальні служби уже проводять очищення заражених ділянок піску

та обіцяють прибрати залишки речовини за кілька днів.

Застереження для громадян: представники інспекції та морських служб закликають людей не відвідувати закриті пляжі та уникати контакту зі знайденими речовинами, оскільки це може становити ризик для здоров'я.

Пошук винуватців: фахівці припускають, що нафтовмісні відходи могли скинути з судна, яке проходило неподалік. Наразі триває перевірка суден, що курсували цим маршрутом.

Згідно з польським законодавством, у разі встановлення винного судна-порушника, власника зобов'язують сплатити не лише значний штраф, а й повністю відшкодувати витрати на очищення узбережжя та утилізацію відходів.

НА ЗАПОРІЖЖІ РОЗПОЧАЛИ ПОЛИВИ ДЛЯ ЗАХИСТУ ВРОЖАЮ

У Запорізькій області водогосподарські установи розпочали підготовку сільськогосподарських земель до зимового періоду, про це повідомляє Державне агентство з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм України.

Зокрема, до проведення осінніх вологозарядних поливів уже приступили фахівці Вільнянського міжрайонного управління водного господарства (МУВГ). Головна мета цього агроприйому — накопичення оптимального запасу вологи у глибоких горизонтах ґрунту, що має вирішальне значення для південних степових регіонів із незадовільним рівнем природних опадів.

Насичений водою ґрунт має значно вищу теплопровідність і промерзає набагато повільніше, захищаючи кореневу систему

рослин від низьких температур. Це запобігає виникненню так званої зимової фізіологічної посухи, коли рослина не здатна вбирати замерзлу вологу, та гарантує збереження озимих культур, садових насаджень і виноградарників.

Окрім захисту від морозів, акумульована восени вода слугує потужним ресурсом під час відновлення навесні вегетаційного періоду. Вона дозволяє посівам активно розвивати кореневу систему ще до настання весняних дощів та відновлення повноцінного поливного сезону.

Екологи та агрономи наголошують і на високій ефективності такого водокористування: через низьку температуру повітря восени випаровування води є мінімальним, що забезпечує її максимальне просочування в землю без непродуктивних втрат.

МІЖ УКРАЇНОЮ ТА УЗБЕКИСТАНОМ ЗАПРАЦЮВАВ «ТРАНСПОРТНИЙ БЕЗВІЗ»

Підписаний документ закріплює на міждержавному рівні можливість здійснення двосторонніх та транзитних вантажних перевезень без дозволів

Україна та Республіка Узбекистан лібералізують міжнародні автомобільні вантажні перевезення. Це рішення закріплено відповідним протоколом, який 30 вересня підписали міністр з відновлення, інфраструктури та транспорту України Микола Калашник та міністр транспорту Республіки Узбекистан Ільхом Махкамов. Про це повідомила пресслужба Мінрозвитку, пише «АПК-Інформ».

Як зазначається в повідомленні, підписаний документ закріплює на міждержавному рівні можливість здійснення двосторонніх та транзитних вантажних перевезень без дозволів.

Таким чином, перевізникам у подальшому не потрібно буде отримувати та використовувати дозволи для виконання таких перевезень між Україною та Узбекистаном.

«Сьогодні ми робимо важливий

практичний крок для українських перевізників — переходимо до бездозвільної системи двосторонніх і транзитних вантажних перевезень. Це прибирає адміністративний бар'єр для бізнесу, спрощує роботу перевізників та створює кращі умови для розвитку торгівлі між нашими країнами. Для України особливо важливо розширювати географію лібералізованих автомобільних перевезень та формувати стабільні логістичні зв'язки з партнерами», — заявив Микола Калашник.

До цього міжнародні автомобільні перевезення між Україною та Узбекистаном здійснювалися на підставі дозволів. Така система передбачала встановлення квот та необхідність передачі дозволів між країнами, що створювало додаткові адміністративні процедури для перевізників.

Очікується, що лібералізація автомобільних перевезень також сприятиме розвитку торговельно-економічних зв'язків між країнами. За підсумками 2025 року товарообіг між Україною та Узбекистаном становив близько \$315 млн, що на 14% більше порівняно з 2024 роком. Український експорт становив близько \$186,5 млн, імпорту з Узбекистану — \$128,5 млн.

«Після початку повномасштабної війни традиційні логістичні маршрути суттєво змінилися. Вантажопотоки між Україною та країнами Центральної Азії переорієнтовуються на альтернативні маршрути через Чорне та Каспійське моря, а також через країни Європи, Південного Кавказу та Центральної Азії. За таких умов спрощення автомобільних перевезень має особливе значення для стабільності логістики та розвитку торгівлі», — підкреслюється в повідомленні.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК ПІДТРИМАВ КЛІМАТИЧНІ ПЛАНИ «НАФТОГАЗУ»

Наглядова рада НАК «Нафтогаз України» затвердила розроблену за підтримки Європейського інвестиційного банку стратегію декарбонізації

«Нафтогаз» за підтримки Європейського інвестиційного банку розробив стратегію декарбонізації. Документ уже затвердила Наглядова рада компанії. Про це повідомляють у «Нафтогазі».

Серед ключових напрямів стратегії — поступове скорочення технологічних витрат газу та викидів метану, розвиток власної генерації й впровадження нових низьковуглецевих рішень у видобутку та газорозподілі.

Довгострокова мета компанії — до 2050

року досягти нульових чистих викидів від власної діяльності та придбаної енергії. Це відповідає курсу України на кліматичну нейтральність та європейським підходам до зеленого переходу.

«Наша довгострокова стратегія враховує принципи Європейського Союзу щодо впровадження низьковуглецевих рішень і сучасних технологій виробництва. Зважаючи на безпекову ситуацію та потреби, крок за кроком будемо рухатись до модернізації

обладнання на підприємствах Групи», — зазначив виконавчий обов'язків голови правління НАК «Нафтогаз України» Сергій Федоренко.

До розробки стратегії були залучені міжнародні експерти завдяки грантовій підтримці Європейського інвестиційного банку.

Масштаби та темпи реалізації стратегії залежатимуть від безпекових та економічних умов.

СТАЛО ВІДОМО, ДОПОКИ ДІЯТИМУТЬ ПІЛЬГОВІ ЦІНИ НА ГАЗ

Стабільні тарифи під час морозів

Уряд ухвалив рішення зберегти чинні пільгові ціни на природний газ для населення та підприємств теплопостачання до 31 березня, що повністю охоплює поточний опалювальний сезон, повідомляє «Офіційний канал Прем'єр-міністра України».

Ключові чинники та підстави ухвалення рішення:

- Захист громадян: рішення ухвалено в межах мораторію на підвищення тарифів, запровадженого парламентом на період дії воєнного стану, а також з урахуванням складної соціально-економічної ситуації в країні.
- Міжнародні зобов'язання та реформи: уряд спільно з профільними органами

влади продовжує роботу над реформуванням тарифної політики. Мета — забезпечити прозоре формування тарифів відповідно до домовленостей із міжнародними партнерами.

– Адресна підтримка: паралельно з підготовкою майбутніх реформ передбачається розширення програм цільової соціальної допомоги та субсидій для найбільш вразливих категорій населення.

Для побутових споживачів (промислових підприємств) у вересні спостерігалася тенденція до незначного зниження цін. Нагадаємо, що вартість доставки газу, затверджена НКРЕКП, на період дії воєнного стану має залишатися незмінною.

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «МИКОЛАЇВЦЕМЕНТ»

ІНФОРМУЄ

про те, що Міністерством економіки та довкілля України видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Реконструкція будівлі вугільного млина з металевою димовою трубою (літера 2С-7) з влаштуванням місць вивантаження, складування, дозування та транспортування складників цементу до будівлі силосних складів цементу №13-28 (літера М-2) на ПрАТ «Миколаївцемент» за адресою: Львівська обл., Стрийський р-н, м. Миколаїв, вул. Стрийське шосе, 1» № 61/6101-24793/1 від 25.09.2026 р. та Звіт про громадське обговорення № 61/6101-24793/2 від 25.09.2026 р.

ЕКОЛОГІЧНИЙ КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ НАПРАВИВ СВОЇ ПРОПОЗИЦІЇ ДО ПРОЄКТУ ДЕРЖБЮДЖЕТУ-2027

Підтримали ініціативи щодо збільшення фінансування ключових природоохоронних та безпекових програм

У Верховній Раді України розпочався процес підготовки та опрацювання головного фінансового документа країни на наступний рік, про це повідомляє Пресслужба Апарату Верховної Ради України.

Під час засідання Комітету з питань екологічної політики та природокористування народні депутати проаналізували проект Закону України «Про Державний бюджет України на 2027 рік» (реєстр. №16000), поданий Кабінетом Міністрів України.

До обговорення у форматі

відеоконференції долучилися представники Міністерства фінансів, Міністерства економіки, Міністерства внутрішніх справ, Міністерства енергетики, а також керівники Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС), Держлісагентства, Держводагентства, Державної агентства України з управління зоною відчуження (ДАЗВ), Держгеонадр, Держекоінспекції, Держатомрегулювання та НКРЗУ.

За результатами спільної роботи члени Комітету розглянули та одноголосно підтримали пропозиції центральних

органів виконавчої влади щодо необхідності додаткового розширення видатків за відповідними бюджетними програмами.

Усі сформовані зауваження та фінансові корективи вирішено офіційно спрямувати до Комітету Верховної Ради України з питань бюджету та уряду для подальшого врахування під час підготовки законопроекту до першого читання. Окрім бюджетних питань, Комітет також затвердив Звіт про виконану роботу за період п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

НОРКОВА ФЕРМА НА БОРИСПІЛЬЩИНІ ЗАГРОЖУЄ ДОВКІЛЛЮ ТА ТВАРИНАМ

Біля села Ковалин планують масштабне вирощування норок

У селі Ковалин Бориспільського району Київської області планують створити нову звіроферму з вирощування американських норок. Нове підприємство розмістять безпосередньо поруч із вже функціонуючим комплексом «Тіволі Фюр», уклавши угоду про використання його інфраструктури — постачання кормів, води та електроенергії.

Згідно з заявленою проектною потужністю, на фермі утримуватимуть 25 тисяч самок основного стада. Це означає, що щороку на підприємстві вирощуватимуть та вбиватимуть до 125 тисяч норок. Тварини проводитимуть усе своє коротке життя у тісних дротяних клітках заради виготовлення лише 2,5–3 тисяч хутряних

виробів — атрибута розкоші, від якого все частіше відмовляються провідні світові бренди та цивілізовані країни.

Показово, що у медійному та соціальному просторі сформувався викривлений образ цієї проблеми. За запитом «норка» користувачі частіше бачать фотографії готових хутряних виробів, аніж світлини самих тварин, на кожну шубу з яких ідуть десятки та сотні життів.

Окрім етичного боку та жорстокого поводження з тваринами, функціонування подібних об'єктів завдає суттєвої шкоди довкіллю й екосистемам України:

- Інвазивна загроза: завезена з Північної Америки ще у 1930-х роках

- американська норка масово втікає з розплідників чи випускається на волю, після чого легко адаптується у дикій природі;
- Витіснення місцевих видів: будучи агресивнішим хижаком, американська норка активно витісняє рідкісну аборигенну європейську норку, а також нищить локальні популяції риб, амфібій та гніздових птахів біля водойм;
- Екологічне навантаження: концентроване утримання тисяч тварин створює високе ризикове навантаження на ґрунти та підземні горизонти через відходи життєдіяльності та специфічний хімічний склад кормів.

КАВА, ЯКА ПАХНЕ ДОМОМ: ЯК УКРАЇНСЬКА КАВОВА КУЛЬТУРА ЖИВЕ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Про кавові традиції, стійкість кав'ярень і людей, завдяки яким ми можемо насолоджуватися кавою

ЕКСКЛЮЗИВ

Чи любить хтось каву так, як люблю її я? Здавалося б, питання риторичне. Але ні — тільки в одному будинку, місті чи на одній вулиці я можу зустріти таких самих палких поціновувачів улюбленого напою.

Аромат свіжозмелених зерен, перший ранковий ковток, посмішка... Багато хто з нас без вагань відповість, що його ранок починається з кави. Певно, я не здивую вас, якщо скажу, що для багатьох він і закінчується вечірньою кавою — на діловій зустрічі, з друзями в улюбленій кав'ярні чи на самоті, з думками-підсумками прожитого дня.

Колись містом кави називали Львів. Не дивно: перша кав'ярня, поєднання історичних традицій австрійського періоду, легенди про Юрія Кульчицького, місцеві звички та запровадження кавових традицій сформували відповідний бренд. Сьогодні ж ми самі та гості-іноземці відзначають, що каву однаково люблять у Києві та Одесі, Чернівцях, Дніпрі, Полтаві, Харкові і далі по всій Україні.

Знайомі іноземці зі здивуванням відзначають, як часто і багато ми п'ємо каву. Наскільки поширена у нас кава "із собою".

Яке різноманіття варіантів приготування, обсмажки, молока тощо.

Хоча Україна далеко не в лідерах за споживанням кави на душу населення, кількість кави, яку вживають кавомани, певно, могла б побити рекорди Скандинавії. Бо ми п'ємо каву не лише аби прокинутися чи збадьоритися, а в першу (другу і третю) чергу — для насолоди.

Ми довели смак, подачу та поширеність кави майже до ідеалу. Хорошу каву можна випити в райцентрі, селі, на заправці. Наші баристи — прекрасні. І це ще ми не говорили про численні випадки, коли навіть після складних обстрілів кав'ярні на руїнах готують каву, даруючи людям не лише напій, а й психологічну підтримку.

Люди, які багато подорожують, підтвердять: хороша кава в Україні — це, зазвичай, норма, а не випадок, коли пощастило. І все частіше ми обираємо каву не масмаркету, а — від локального обсмажувача, який знає, що пропонує, живе улюбленою справою і знає про каву все та трохи більше.

Від хобі до справи життя
«Ми — Олексій та Світлана, типові

кавові ферми, побачити на власні очі, де і як кава росте, що впливає на її смак, зібрати врожай, довідатися, як живуть фермери та їхні сім'ї, а головне — скільки зусиль іде на те, аби кава опинилася у вашій чашці.

«Влітку 2019 ми повернулися додому, аби творити кавову культуру України і рідного міста. Ми запустили власне виробництво із обсмажування високоякісної арабіки. Ми обрали своє хобі — каву — справою життя. Тут ми знайомимо, можливо, з найкращою кавою у світі. Тут ми безкорисливо ділимося знаннями. Повірте, що стосується кави, ми — справжні профі, та ще й з дзеньківською витримкою. Ми популяризуємо купувати локальне. І не голослівно декларуємо: «Настав час хорошій кави».

Кава як підтримка

Але прийшло повномасштабне вторгнення. Після 24 лютого 2022 року звичні речі отримали зовсім інше значення. Кава залишилася кавою, але для когось вона стала можливістю бодай на кілька хвилин відчутти звичний ритм життя, для когось — способом підтримати військових, а для когось — приводом зібрати людей навколо спільної справи.

— Після початку повномасштабного вторгнення, коли ти не розумієш, буде далі життя чи існуватиме далі бізнес. Ми просто з самого першого дня зрозуміли, що будемо робити те, що можемо. Ми просто віддавали дуже багато кави, — розповідає Світлана. — Наші заклади-партнери тут, в Черкасах, пригощали військових безкоштовно. Ми возили каву по блокпостах у термосах, і лишали каву тим, хто там був на чергуваннях, просто мелену для заварювання в чашці. Коли все стабілізувалося, вже більш-менш стало зрозуміло, як працюють ці обстріли і тривоги, ми проводили майстер-класи благодійні. Це були і підтримка, і єднання клієнтів, щоб не зійти з розуму. І таким чином ми також збирали кошти, передавали їх на військо.

Вже згодом ми відчули в собі сили і ресурс для великих проєктів. Зокрема, це була *«Тактична кава»*, наш, мабуть, найпотужніший проєкт. Бо, насправді, ми тоді зібрали майже мільйон, і це було наскільки нереально, і наскільки фантастично, що ми взагалі це змогли зробити. Це була колаборація з Третьою штурмовою. Через рік ми робили тактичний кава-фест, ми організовували прямо офлайн-подію, ми брали дозволи на проведення масових заходів і так далі. І також збирали кошти, тоді пів мільйона зібрали, і збирали кошти ще з виданням черкаським, 18 000. Ми робили оці дрішні, донатні, теж на підтримку

мілі-, мікро-, нанопідприємці, але нетипові фанати своєї справи, черкаські обсмажники, кав'ярі. Закохані у каву», — так представляють себе черкаські, які ось уже більше десяти років присвятили себе справі, яка робить щасливими мільйони людей.

Все почалося з World Barista Championship у 2014 році. Тоді пара перебувала в Канаді й не була пов'язана з кавовою галуззю. Аби підтримати друга-баристу на чемпіонаті світу, Світлана та Олексій подалися до США, а звідти поверталися вже *«іншими людьми»*.

— Це хобі, яке стало справою життя. Для мене кава — це зв'язок. Чи це еспreso наприкінці великого та гучного сімейного обіду. Чи це лагідне капучино під час прогулянки з другом. Чи це пересічна та мимолітна розмова з незнайомою людиною в улюбленій кав'ярні. Це кавова підзарядка в офісі з колегою. Це підтримка тих, хто вартує і виборює право України бути! — розповідає Світлана про значення кави в її житті.

Перед тим як присвятити весь свій вільний час та думки каві, Світлана та Олексій провели пів року у подорожах країнами Латинської Америки, аби достеменно вивчити предмет, відвідати

військових.

Олексій, мій чоловік, співзасновник *«About Coffee»*, вибрав місце служби і мобілізувався добровільно. Ми зважували всі варіанти, розглядали, що буде відбуватися з бізнесом, з нами як з сім'єю. І зараз він служить в Силах спеціальних операцій. Якось намагається допомагати з бізнесом. І, по суті, так, ми зараз задонатили, мабуть, найбільше, бо ми задонатили його і весь його ресурс, і потенціал загалом. Тому намагаємося тепер балансувати в новому статусі.

Кава, яка залишається поруч

Українська кавова культура за останні роки справді змінилася. Кава для нас давно перестала бути лише способом прокинутися вранці. Це частина повсякденного життя, соціальної взаємодії та навіть своєрідний простір стабільності.

На фоні війни це особливо помітно. Кав'ярні, які працюють попри повітряні тривоги та відключення електроенергії, часто стають своєрідними острівцями звичного життя. Тут працюють, зустрічаються, заряджають гаджети, спілкуються. Генератори та Starlink у багатьох закладах стали не просто технічними засобами, а можливістю продовжувати роботу й залишатися відкритими для людей.

Змінилися й домашні звички. Через нові умови життя частка приготування кави вдома зросла. Водночас помітно набрала популярності дріп-кава — мелена натуральна кава у спеціальних порційних фільтр-пакетах для заварювання безпосередньо в чашці. Це швидкий, зручний і мобільний спосіб приготувати якісну каву вдома, в офісі чи навіть у польових умовах.

Не зникає й культура Coffee-to-go. Українці звикли пити каву на ходу. Формат *«із собою»* розвинений скрізь — від маленьких віконеч у переходах до великих мереж.

Водночас дедалі більше людей цікавляться тим, що саме вони п'ють. Походження зерна, фермерське господарство, висота вирощування, спосіб обробки, обсмаження — усе це поступово стає частиною культури споживання.

— Я пам'ятаю, як ще малою любила пити каву з дідового термоса. — пригадує Світлана. — Він називав її лагідно *«від зайчиків»*. Батьки не дозволяли, але дідусь завжди балував. Ця кава була розчинна і зазвичай солодка, зі згущенкою. Але любов до кави поглибилася уже в Канаді, тоді якраз активно розвивалася саме шпешетті кава.

Сьогодні Світлана віддає перевагу фільтр-каві.

— Я люблю фільтр-каву. Вона дуже питка, чиста. І вдома, і на роботі надаю перевагу саме їй. За моїми спостереженнями, найбільш популярна кава у закладах, то це, напевно, капучино і лате, а от серед домашнього приготування найчастіше запарюють прямо в чашці, турці, але і фільтр-методи приготування кави набирають популярності.

Світлана та Олексій абсолютно справедливо декларують: настав час хорошій кави. І це зазвичай не та, яка продається на полицях масмаркету, а створена з любов'ю локальними обсмажувачами. Створена для коханих, близьких, найрідніших. Створена для своїх.

Так сформувалася так звана *«третьа хвиля»* кавової культури, у якій кава сприймається не просто як напій, а як гастрономічний досвід. Якщо *«перша хвиля»* була пов'язана передусім із доступністю розчинної кави та швидких заміників, а *«друга»* — з розвитком кав'ярень, великими порціями, сиропами та затишною атмосферою, то третя повертає увагу до самого зерна, його походження та смаку.

Сьогодні українська кавова культура розвивається власним, часом занадто складним шляхом. Ми п'ємо каву не лише для того, щоб прокинутися. Ми п'ємо її, щоб зустрітися, поговорити, попрацювати, зробити паузу, підтримати когось або просто дозволити собі кілька хвилин спокою і задоволення.

І саме тому 1 жовтня — День кави — в Україні можна сприймати трохи ширше, ніж просто нагоду випити улюблений напій. Це день маленького ритуалу, який допомагає триматися за звичне життя.

А ще цього дня ми відзначаємо День захисників і захисниць України. І, можливо, найкращий спосіб поєднати ці дві дати — згадати про тих, завдяки кому сьогодні ми можемо прокинутися, увімкнути кавоварку, заварити дріп або зайти до улюбленої кав'ярні. Бо за можливістю жити звичайне життя — навіть із його маленькими радощами — стоїть велика щоденна робота тих, хто захищає Україну.

Кава давно стала для українців більше, ніж просто напоем. Це ранковий ритуал, зустріч із близькими, коротка пауза посеред робочого дня, можливість підтримати локального виробника чи задонатити на військо. Тож щоранку, смакуючи улюблену каву, варто згадати тих, завдяки кому в нас є можливість жити, працювати, зустрічатися, мріяти й берегти свої маленькі радощі.

Щира вдячність, любов і повага нашим захисникам і захисницям!

ВОДНІ РЕСУРСИ: ЩО МИ ЗАЛИШИМО НАСТУПНИМ ПОКОЛІННЯМ?

Від води залежить продовольча, енергетична та національна безпека України

Громадська Водна Ініціатива України (ГВІУ), яка об'єднала провідних науковців, екологів, представників водоканалів та профільних асоціацій, спрямувала відкрите звернення до Президента України, Верховної Ради, Кабінету Міністрів та міжнародних партнерів із закликом до невідкладних дій у сфері захисту та управління водними ресурсами.

У документі наголошується, що ситуація з водними ресурсами в Україні стрімко погіршується через сукупність факторів: війну, руйнування водогосподарської інфраструктури, зміну клімату, тривалі посухи та деградацію річок і підземних вод. Експерти підкреслюють, що вода є таким самим стратегічним ресурсом держави, як і енергетика, від якого напряду залежить продовольча, енергетична та національна безпека України.

Головні проблеми поточного стану галузі:

- Фрагментованість реформ: процеси цифровізації, зміни до законодавства та меліорації відбуваються неузгоджено та без належної координації між відомствами.
- Формальне залучення експертів:

рішення нерідко ухвалюються без врахування наукової експертизи, а участь громад і водокористувачів залишається декларативною.

- Розпорошеність відповідальності: відсутність єдиної міжсекторальної водної політики створює ризики для стабільного водозабезпечення населення та відбудови економіки.

10 невідкладних кроків, запропонованих ГВІУ:

- Стратегічний статус: визнати водну безпеку ключовим пріоритетом державної політики та національної безпеки.

- Національна рада з питань водного врядування: створити постійно діючий міжсекторальний орган при Кабінеті Міністрів України.

- Національний водний діалог: запровадити постійний відкритий майданчик для діалогу влади, науковців, бізнесу та громадськості.

- Стратегія до 2035 року: розробити Національну стратегію запровадження системи водного врядування з чіткими індикаторами виконання.

- Законодавча база: доопрацювати

проект Закону *«Про водне врядування»* відповідно до 12 принципів ОЕСР та стандартів ЄС.

- Цифровізація даних: створити відкриту цифрову систему даних про стан, моніторинг та облік водних ресурсів.

- Посилення басейнового управління: збільшити роль місцевих громад та басейнових рад у прийнятті рішень.

- Незалежний контроль: запровадити публічний моніторинг використання державних коштів та міжнародної допомоги за стандартами ОЕСР.

- Кадровий потенціал: забезпечити науковий супровід реформ і підготовку нових фахівців водної галузі.

- Координація інвестицій: об'єднати міжнародну допомогу та програми відбудови навколо єдиної стратегічної мети.

До відкритого звернення вже долучилися десятки провідних експертів і керівників наукових та громадських організацій, зокрема представники Інституту водних проблем і меліорації НААН, Асоціації *«Укрводоканалекологія»*, КНУ імені Тараса Шевченка, НаУКМА, МБО *«Екологія-Право-Людина»* та ВГО *«Жива планета»*.

ЯК ГУЦУЛЬСЬКІ ВІВЧАРІ ЗБЕРЕГЛИ БРИНДЗЮ ТА ЇЇ УНІКАЛЬНІСТЬ

Вивчивши європейський досвід, карпатські ґазди переконалися: вижити й зберегти промисел можна лише об'єднавшись

Ще у 2018 році вівчарство на Рахівщині занепадало. Ринок заповнила дешева фальсифікована *«бринза»* з коров'ячого й козячого молока, чесне виробництво ставало збитковим, отари скорочувалися, а молодь залишала полонини. Настояща гуцульська бриндзя робиться виключно з молока овець, які випасаються на високогір'ї, — а ця важка праця не покривалася цінами, що їх диктували перекупники.

Ситуацію змінило заснування профільної Асоціації. Вивчивши європейський досвід, карпатські ґазди переконалися: вижити й зберегти промисел можна лише об'єднавшись.

Три цілі, з яких усе почалося

Перед об'єднанням постали три ключові завдання:

Створення доданої вартості: навчити виробників самостійно пакувати, позиціонувати та продавати свій унікальний продукт без посередників.

Відродження технології: відновити дозрівання сиру в дерев'яних бербеницях —

старовинний метод, що використовувався понад 500 років і опинився під загрозою зникнення через брак майстрів-бондарів.

Офіційний захист: підготувати документи для отримання статусу географічного зазначення (ГЗ).

Зростання та модернізація

За 5 років ядро об'єднання зросло з 14 до 44 учасників із Закарпатської та Івано-Франківської областей. Фермерам вдалося оновити матеріально-технічну базу — залучити обладнання для заготовлення кормів, фасування та охолодження, а також відкрити спільно обладштований *«Музей Бриндзі»*.

Паралельно була створена чітка система якості й контролю: уніфіковано маркування, запроваджено гігієнічні настанови та суворий ветеринарний догляд.

Головні здобутки гуцульських вівчарів Єдність громади: згуртування консервативних гірських виробників у дієву спільноту.

Перша Специфікація (2018): офіційне

закріплення та затвердження стандартів виготовлення справжньої овечої бриндзі.

Збереження технологій: завдяки поєднанню традиційного дозрівання в бербеницях із сучасним холодильним обладнанням термін придатності сиру без термообробки вдалося збільшити з 120 до понад 360 діб.

Перше ГЗ в Україні (листопад 2019): *«Гуцульська овеча бриндзя»* офіційно стала першим реєстрованим продуктом із захищеним зазначенням походження в країні.

Визнання спадщини (липень 2022): традицію високогірного випасання овець та виготовлення сиру разом із самою бриндзєю внесено до Національного переліку об'єктів нематеріальної культурної спадщини України.

«Ми доводимо: українське вівчарство має величезні перспективи, якщо працювати з повагою до традицій і вимог сучасності», — підсумовують у спільноті виробників.

Бережіть довкілля!

Редакція Green Post
Тираж: 5 000 екз.

Адреса: 03189, м. Київ, вул. Ломоносова, буд. 83-А, прим. 1-7
Редакційні та організаційні питання - +38(050) 800 02 50
Email: sales@greenpost.press

4820228160005